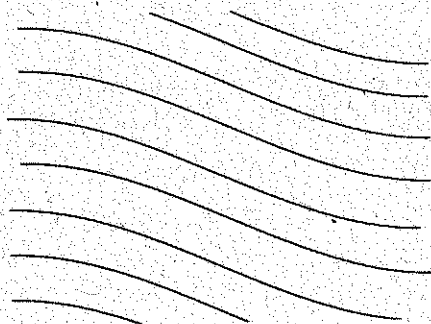

Andragoški center Republike Slovenije
Slovene Adult Education Centre

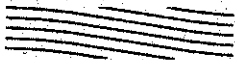
NOVIČKE

SEPTEMBER 1996/9

▲ DOMA IN V SVETU ● Priprave na začetek dela v študijskih krožkih ● Izobraževanje brezposelnih v prvi polovici leta 1996 ● Izkušensko učenje v svetu ● Cilji Evropske pobude za vseživljenjsko učenje do leta 2000 ● Slovenski center za izobraževanje odraslih ▲ KOTIČEK JE VAŠ ● Ob prvi obletnici središča za spodbujanje učenja v DOBI ● Odrasli se učimo drugače ● Državne subvencije za učinkovito rabo in izrabo obnovljivih virov energije ▲ POSVETI, KONFERENCE ● Inspiracija '96 ● Učenje v "kibernetičnem prostoru" ▲ PONUJAJO VAM ● Nove knjige ▲ PRIPRAVLJAMO ● Vabilo na posvet o visokošolskem izobraževanju odraslih ● Jaz kot nosilec razvoja in sprememb ▲ NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS ▲ OBVESTILO ● Nove telefonske številke

Izdajatelj: Andragoški center Slovenije, Urednik: Peter Monetti

PROGRAMSKA ZASNOVA NOVIČK

Novičke so skupni informativni bilten za izobraževanje odraslih v Sloveniji. Z Novičkami želimo izboljšati obveščenost vseh, ki delamo na tem področju ali pa smo kakor koli povezani z izobraževanjem in učenjem odraslih v Sloveniji.

- Uporabniki in naročniki Novičk so lahko posamezniki in organizacije; tisti, ki se ukvarjajo z izobraževanjem in učenjem odraslih poklicno, in tudi tisti, ki delajo to prostovoljno (v društvih, strokovnih, verskih, političnih in drugih prostovoljnih organizacijah).
- Z vsebinsko zasnovo predvidevamo, da bomo v Novičkah objavljali tele vrste informacij o izobraževanju in učenju odraslih doma in v svetu:
 - opis in prikaz dogodkov in dejavnosti v izobraževanju odraslih;
 - razvojne, raziskovalne in druge programe in projekte;
 - sporočila o organizacijah, njihovih potrebah, načrtih in dejavnosti;
 - podatke o izobraževalnih programih in razvoju programov;
 - sporočila o politiki in strategiji izobraževanja odraslih;
 - novosti v upravljanju in zakonodaji;
 - statistične podatke;
 - mnenja, stališča in predloge;
 - podatke in informacije o možnostih in virih za učenje;
 - podatke o napovedanih prireditvah, posvetih, publikacijah in drugih strokovnih dogodkih;
 - prikaze novih knjig, člankov ter didaktičnega in drugega gradiva ter novosti s knjižnega trga;
 - novosti iz naših knjižnic, predvsem iz knjižnice ACS.
- V Novičkah bomo objavljali kratke, jedrnat, objektivne in nepristranske informacije.
- Novičke izhajajo praviloma vsak mesec, gradivo za posamezno številko zbiramo do 10. v mesecu. Za stike s tujino izdamo Novičke trikrat na leto v angleškem jeziku.
- Uporabniki prejema Novičke brezplačno. Tako bo tudi v prihodnje, če bomo lahko stroške za njihovo izdajanje poravnali iz javnih sredstev za izobraževanje odraslih.
- Novičke ureja in izdaja Informacijsko središče ACS. Odgovorni osebi: mag. Vida A. Mohorčič Špolar - vodja Informacijskega središča, in Peter Monetti - urednik Novičk.
- Naslov uredništva je: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana, telefon: 061 446 482, faks: 061 445 881, elektronska pošta:

X.400: S=SAEC;OU=GUEST;PRMD=AC;ADMD=MAIL;C=SI
RFC-822: saec@guest.arnes.si
DECnet: STENAR::LJACRS

DOMA IN V SVETU

Priprave na začetek dela v študijskih krožkih

Počitnice so minile in mnogi niti ne vemo, da so sploh bile, toliko delovnega zanosa je v nas. Upamo, da je tako tudi z vami, kajti čaka nas veliko dela. Gotovo ste že seznanjeni z izidi razpisa Ministrstva za šolstvo in šport za sofinanciranje izobraževanja odraslih v šolskem letu 1996/97. Odobreno je bilo 71 prijav študijskih krožkov, ki so izpolnjevali razpisne pogoje. To pa pomeni, da bo letos v projektu za dobro četrtnina več organizacij kot lani. Naša družina se torej veča in krepi in upamo, da bo tako tudi v prihodnje.

Razveseljivo je, da bomo v okviru Tedna vseživljenjskega učenja, ki bo, kot že veste, potekal od 30. septembra do 5. oktobra 1996, in ob peti obletnici obstoja Andragoškega centra Slovenije slovesno podelili potrdila novim vodjem in mentorjem študijskih krožkov, ki so letos uspešno končali usposabljanje. Upamo, da bodo tudi oni tako zavzeto sodelovali pri projektu, kot so to storili vodje in mentorji, ki so se v projekt vključili v prejšnjih letih.

Do konca septembra bodo vodje študijskih krožkov dobili dopis z navodili za delo v šolskem letu 1996/97 z vsemi obrazci, pogodbami in drugimi koristnimi napotki. V tem šolskem letu je nekaj sprememb, zlasti za organizacije, ki so že sodelovale pri projektu v prejšnjih letih. Z vsebino teh sprememb vas bomo podrobneje seznanili v dopisu.

Z 31. avgustom 1996 se je končalo preteklo šolsko leto in s tem tudi vse pravice in dolžnosti, ki ste jih imeli po pogodbi za izpeljavo študijskih krožkov v tem šolskem letu. Večina med vami je pravočasno oddala vse zahtevane dokumente, nekaj pa jih to ni storilo, zato lahko kmalu pričakujejo dopis z nadaljnjimi navodili. Že zdaj pa (neuradno) povejmo, da je v preteklem šolskem letu delovalo 126 študijskih krožkov. Uradni podatki bodo znani letošnjega decembra.

Ob pregledu in oceni uspešnosti študijskih krožkov, ki so končali delo in nam pravočasno poslali vso dokumentacijo, so tretji del sredstev dobili:

Muzejski študijski krožek, mentorica Vanda Volk, Ljudska univerza Ilirska Bistrica

Krožek deluje že drugo leto zato, da bi v Ilirski Bistrici nastal muzej. Preučujejo zgodovino in običaje kraja, pripravljajo predavanja in obravnavajo posamezne teme. Tako je letos na podlagi 60-urnega dela članov študijskega krožka nastala tudi "vizita" (nabor), ki je povezala in animirala vse okoliške kraje ter obudila stare, že pozabljene običaje. V javnih občilih je imel dogodek velik odmev.

Uredimo naš kraj (Knežak), mentorica Marjana Urbančič, Ljudska univerza Postojna

Člani krožka so v dveletnem delovanju pripomogli k ozaveščanju vsega prebivalstva o pomembnosti ohranjanja okolja. Pripravili so očiščevalno akcijo: očistili so kraj Lokev, s tem pa nadaljujejo akcijo čiščenja Knežaka. Izdelali so tudi zloženko in v njej predstavili svoje delo. Krožek je deloval 46 ur.

Fotografski študijski krožek Žarek, mentorica Vilma Colja, Ljudska univerza Sežana

Člani krožka so v objektivne fotografskih aparatov ujeli utrinke iz kraškega okolja ter pripravili razstavo fotografij ob slovenskem kulturnem prazniku in tematsko razstavo Kosovelova pesem v fotografiji. Organizirali so tudi Fotografski extempore Kras 96, sodelovali na razstavah in tekmovanjih drugih fotografskih klubov in prejeli nagrade za svoje delo. Za tako obsežno delo, o njem so veliko poročala tudi javna občila (Delo, Primorske novice, Primorske dnevnik, Slovenec, Pozdrav iz KS Štanižel), so potrebovali 146 ur.

Kaj je naravoslovna učna pot, mentor Bojan Žnidaršič, Vitra Cerknica

Prizadevanje članov študijskega krožka je bilo usmerjeno v ohranjanje narave in znanja o njej, tako da bi ljubitelji narave lahko našli pot do njenih lepot; pri tem bi morali upoštevati njene zakonitosti in jo ohranjati v njeni naravni danosti. Raziskovali so tudi možnost turistične ponudbe te naravoslovne poti, ki pa ne sme ogroziti okolja z novim onesnaževanjem. Njihovo delo je bilo v okolju dobro sprejeto in je imelo velik odmev v javnih občilih (Delo, Dnevnik, Slovenec, Notranjske notice, Modro sonce, Prepih, Val 202). Ob koncu delovanja so pripravili obsežno čistilno akcijo ob bregovih Čerkniščice ter razstavo in publikacijo o dosežkih 50-urnega dela.

Samogradnja sprejemnikov sončne energije, mentor Bojan Žnidaršič, Vitra Cerknica

Ohranjanje narave in uporaba naravnih virov energije, to je bilo vodilo dela članov tega študijskega krožka. Na podlagi študij in ob pomoči strokovnjakov so izdelali sončne kolektorje za ogrevanje sanitarne vode. Delo članov študijskega krožka je imelo zelo velik odmev v okolju in je zbudilo veliko zanimanja za tovrsten vir energije. Člani krožka so svoje 53-urno delo opisali v publikaciji, ki je izšla ob koncu delovanja krožka v minulem letu.

Ohranimo vrtni stolp, mentor Štefan Huzjan, Zveza kulturnih organizacij Lendava

Člane krožka je spodbudilo k delu propadanje vrtnega stolpa v Petišovcih, zato so se odločili, da ga bodo poskušali ohraniti in pripraviti za ogled kot muzej na prostem. Poleg stolpa bi razstavili tudi druge pripomočke, ki so bili nekdaj potrebni za črpanje nafte. Izdelali so idejno zasnovo za naftni muzej v Petišovcih in jo predstavili javnosti.

Najprej pomagajmo sebi, mentor Stane Padežnik, Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije

Člani študijskega krožka so želeli dokazati sebi in drugim, da je z močno voljo in samozavestjo mogoče premagati vse ovire, tudi takšne, ki so videti sprva nepremagljive. Najprej želijo pomagati sebi, kasneje pa tudi drugim slepim in slabovidnim pri njihovem vključevanju v družbo ter pri premagovanju strahov, zadreg, predsodkov in krepiti njihovo samozavest. Ob koncu dela krožka, ki je trajal 33 ur, so pripravili pogovor za omizjem.

Čipka kot okras, mentorica Karla Oder, Center za socialno delo Ravne na Koroškem

Članice študijskega krožka so s svojim delom in ljubeznijo do čipke pripomogle k njeni ohranitvi in oživitvi te obrti. Spodbudile so tudi razmišljanje o ustanovitvi salone delavnice ali šole. Ob koncu krožka so pripravile razstavo v Likovnem učnem Ravenskega gradu. Razstava je zbudila precejšnjo pozornost. V 66 urah, kolikor je krožek deloval, so se članice seznanjale z zgodovino čipke, njeno umetniško vrednostjo ter jo tudi izdelovale.

Spoznajmo sebe in druge - Sevnica skozi čas, mentorica Olga Križman, Maksima Sevnica

Člani krožka so si zadali zahtevno nalogo: raziskati zgodovino Sevnice, njenih znamenitosti in delovanja pomembnih ljudi, ki so vplivali na razvoj kraja. Pri tem so spoznavali tudi druge kraje in navezali stike z njimi, zato so ob koncu delovanja krožka odšli na izlet v Prekmurje in obiskali kraj Turnišče. Pripravili so tudi gradivo za brošuro o Sevnici, njenih znamenitostih in ljudeh.

Pravljicarstvo, mentorica Nadja Mislej Božič, Matična knjižnica Izola

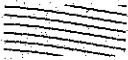
Pravljice so lahko zelo zanimive tudi za odrasle, ko prevzemajo vlogo pripovedovalca. Da pa to ni lahka naloga, vedo člani krožka, ki so ob strokovnjakih in vajah preskušali svoje spretnosti branja in pripovedovanja pravljič. Krožek je deloval 34 ur.

Beseda slovenske Istre, mentorica Leda Dobrinja, Vita Koper

Kako milozvočne in poetične so besede slovenske Istre, vedo člani študijskega krožka, ki so pripravili pogovore in literarne večere z istrskimi pesniki ter jih predstavili širšemu okolju. Takšna srečanja so zelo pomembna predstavitev narečne ustvarjalnosti, ki jo zelo malo gojijo tudi na širšem slovenskem območju.

Za začetek bodi dovolj, bodite čim bolj dejavni v Tednu vseživljenjskega učenja in tudi drugače ter so dobro ogrejte in pripravite za delo v študijskih krožkih.

Mag. Slavica Černoša, ACS

Izobraževanje brezposelnih v prvi polovici leta 1996

V prejšnji številki Novičk sem predstavila podatke o obsegu izobraževanja brezposelnih v letu 1995, zdaj pa so že na voljo podatki o obsegu izobraževanja brezposelnih v prvi polovici leta 1996. (Mesečne informacije, RZZ, št. 6/1996)

Podatki kažejo, da se je v prvi polovici leta 1996 izobraževalo več brezposelnih kot v enakem obdobju leta 1995. Tako se je letos že v prvi polovici leta izobraževalo okrog 9% vseh brezposelnih, ali 10.361 brezposelnih.

V enakem obdobju lanskega leta se je izobraževalo 7% vseh brezposelnih. (Mesečne informacije, RZZ, št. 6/1995) Za primerjavo naj navedem še podatek, da se je v vsem letu 1995 izobraževalo 13,5% brezposelnih. (RZZ, Poročilo za leto 1995)

Po obsegu vključevanja brezposelnih v izobraževanje po posameznih vrstah programov, pa ostaja razmerje nespremenjeno:

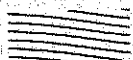
1. Največ brezposelnih se je izobraževalo po programih funkcionalnega izpopolnjevanja, in sicer 7.209. Prevladovali so programi izobraževanja iz računalništva, knjigovodstva in nekoliko manj kot v preteklih obdobjih tečaji tujih jezikov. V okviru teh programov izobraževanja so bili organizirani tudi izobraževalni programi za pomoč pri iskanju zaposlitve, programi načrtovanja poklicne poti, psihosocialne rehabilitacije, funkcionalnega opismenjevanja idr.
2. Sledijo programi usposabljanja za posamezna dela pri delodajalcu - po le teh se je izobraževalo 1.638 brezposelnih, od tega 53 brezposelnih ni imelo zagotovljene zaposlitve po končanem usposabljanju (t.i. usposabljanje brez delovnega razmerja).
3. Sledijo programi za pridobitev strokovne izobrazbe - 1.024 brezposelnih; zavod je brezposelnim omogočal izobraževanje za pridobitev prvega poklica, oziroma možnosti prekvalifikacije, še posebno v trgovini, ekonomiji, prometu in gostinstvu.
4. V programe usposabljanja - programi USO na I. in II. stopnji zahtevnosti, pa je bilo vključeno 490 brezposelnih; prevladujejo programi usposabljanja na področju gradbeništva, gostinstva in tekstila.

Pri vključevanju brezposelnih v izobraževanje so v prvi polovici leta 1996 nastale nekatere "težave" v maju 1996, ko so pri usmerjanju brezposelnih v izobraževanje dobili prednost tisti programi izobraževanja, ki so brezposelnim po končanem izobraževanju omogočili tudi že zaposlitev. Gospa Meri Lorenčič piše, da so se težave pojavile zlasti na nekaterih zavodih za zaposlovanje, kjer trg dela ne deluje uravnoteženo, saj ponudba delovne sile zdaleč presega povpraševanje po njej. (Mesečne informacije, RZZ, št. 6/1996: 5) Ta sprememba pri usmerjanju brezposelnih v izobraževanje je povzročila nekaj razburjenja tudi med izobraževalci, saj so zavodi za zaposlovanje prednje postavili novo nalogo: da poleg organiziranja in izvajanja izobraževanja poskrbijo tudi za zaposlitev brezposelnega po končanem izobraževanju. Večina izobraževalnih organizacij pri nas ni usposobljena za tako delo, ne po številu ljudi in ne po strokovnih zahtevah, ki jih taka naloga prinaša. Tudi gospa Meri Lorenčič (koordinatorka izobraževanja brezposelnih na Republiškem zavodu za zaposlovanje) ugotavlja, da bo

potrebno "...veliko znanja, energije in ne nazadnje tudi finančnih sredstev usmeriti v aktiviranje lokalnih potencialov in posredno tudi v kreiranje novih delovnih mest". (Prav tam, str. 5) To pa prav gotovo ni le naloga izobraževalnih organizacij, temveč predvsem drugih, za to odgovornih organizacij v lokalni skupnosti (občine, združenja delodajalcev, zavodi za zaposlovanje idr.).

V prihodnjih mesecih bo zato smiselno iskati "ravnotežje" med vključevanjem brezposelnih v tiste programe izobraževanja, ki bodo vodili neposredno v zaposlitev (in sočasno spodbujati vse ključne organizacije v lokalni skupnosti za odpiranje novih delovnih mest oziroma za nastajanje različnih oblik in možnosti dela) in tistimi programi izobraževanja, ki ne vodijo neposredno v zaposlitev, imajo pa druge pomembne učinke za brezposelne ter jih glede na sprejeto strategijo celostne obravnave brezposelnega ne moremo črtati, temveč jih je treba smiselno upoštevati v skladu s sprejetim načrtom razvoja posameznikove poklicne poti (brezposelne osebe).

Mag. Tanja Vilič Klenovšek, ACS

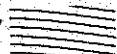
Izkušensko učenje v svetu Vtisi s konference

Od 1. do 6. julija 1966 je v Cape Townu v Južni Afriki potekala 5. mednarodna konferenca o izkušenskem učenju. Udeležbo na konferenci mi je omogočila Univerza v Ljubljani iz sredstev Rektorjevega sklada.

V lepi in funkcionalno zgrajeni stavbi za izobraževalne vede Univerze Cape Town se je srečalo več kot tisto univerzitetnih profesorjev in strokovnjakov iz 27 držav, ki jih združuje želja po napredku in spremembah v osebnotnem razvoju, šolah, organizacijah in skupnostih ter povezujejo svoja prizadevanja z izrazom izkušensko učenje.

Konferenca je bila izvrstno pripravljena, odlično računalniško podprta, a vendarle je sodelovanje temeljilo na osebem stiku. Zato tudi v plenarnem delu, ki je bil odprt za vsakršna razmišljanja, ni manjkalo krajših prekinitev za delo v manjših skupinah. Vsak udeleženec si je iz bogate ponudbe referatov, delavnic in kulturnega programa (vsak dan je bilo na voljo več kot 10 referatov in več kot 7 delavnic) že prvi dan izbral svoj program za ves teden. Kot nakazuje naslov konference: **Rekonstrukcija in razvoj - Izkušensko učenje v svetu**, je bila konferenca namenjena tudi spodbudi za razvoj Južnoafriške republike. Organizatorji so se potrudili in nam poleg mnogih spodbudnih razvojnih projektov odkrili tudi najrevnejše dele sicer bogatega in lepega mesta.

Življenjske razmere za množico temnopolnih prebivalcev, ki živijo na mestnih obrobjih v majhnih barakah iz najrazličnejših odpadnih lepenk, brez koščka zelene površine, so presunljive. Vendar ljudje niso videti podhranjeni, tu in tam kdo vendarle najde delo, da vsi preživijo. S številnimi razvojno-izobraževalnimi projekti jih spodbujajo, da bi se lotili česar koli koristnega in počasi odprli v kraju samostojno podjetje ali trgovinico. Ker v takšnih predelih niso vajeni turistov, sprejemajo tuje s prijazno

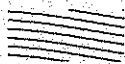

radovednostjo, z veseljem ponudijo roko in doma zvarjeno pivo, se pošalijo in pokažejo svoje bivališče. V očeh ljudi je kljub neznansko težkemu položaju (kar 40 % prebivalcev Južnoafriške Republike je brezposelnih) zaznati veselje do življenja in upanje.

V sodelovanju s kolegi smo odkrivali, da je izkušensko učenje poleg novih metod in prijemov v učenju in izobraževanju tudi tesno povezano s spremenjenimi razmerami v kulturnem in socialnem okolju. Da je izkušensko učenje povezano s preživetjem posameznika, skupin in celotnega človeštva, da ima torej izkušensko učenje in njegovo pojmovanje tudi politične posledice.

Naslednja, torej šesta konferenca ICEL (International Consortium for Experiential Learning), bo julija 1998 na Finskem.

Dr. Nena Mijoč, Filozofska fakulteta Ljubljana

ELLI

Cilji Evropske pobude za vseživljenjsko učenje do leta 2000

Evropska pobuda za vseživljenjsko učenje (European Lifelong Learning Initiative ELLI) se osredotoča na razumevanje in uresničevanje sprememb v vseživljenjskem učenju v Evropi. Da bi preusmerila pozornost od učitelja k udeležencu izobraževanja, je postavila te cilje:

1. Priznanja in nagrade

Izobraževanje se še vse prevečkrat povezuje s težkim delom, izpiti in negativnimi čustvi. ELLI si prizadeva, da bi bilo učenje prijetno, zanimivo in primerno nagrajeno. Zato želi razviti sistem nagrajevanja in ocenjevanja, ki bo temeljil na nenehnm izboljševanju učenja v organizacijah, regijah in pri posamezniku.

V učnem procesu bi morali priznati uspeh, četudi majhen, in spodbujati inovativne prijeme v razvoju posameznika in organizacije. Zato želi ELLI vpeljati posebna priznanja za nagrajevanje visokih učnih standardov doseženih na vseh področjih v družbi, poimenovala jih je učna priznanja tisočletja.

Prvi cilj:

Učna priznanja tisočletja bodo predstavljena na Konferenci vseživljenjskega učenja tisočletja leta 2000

Nagrade se lahko podeljujejo velikim in malim podjetjem, univerzam, učiteljem, prostovoljskim organizacijam, skupnostim, mestom, idr.

Pregled vodilnih 100 učečih se organizacij bo objavljen v reviji Fortune.

2. Strategija

V Evropski pobudi za vseživljenjsko učenje verjamejo, da je spremljanje dobre prakse pri oblikovanju državnih strategij razvoja človekovih zmožnosti izredno pomembno. Dobra praksa lahko pomeni postavljanje stvarnih ciljev, dosegljivih vsakemu posamezniku in zajema tudi strategije za razvoj pozitivnih vrednot in stališč ljudi različnih poklicev in starosti. ELLI bo širila informacije o dobri praksi in tako pripomogla, da bodo države in organizacije izboljšale vseživljenjsko učenje.

Drugi cilj: 12 evropskih držav bi moralo objaviti cilje vseživljenjskega učenja.

3. Povpraševanje

Evropska pobuda za vseživljenjsko učenje bo spodbujala nenehen razvoj učečih se skupnosti v mestih, na podeželju in v regijah. Prizadevala si bo zbrati podatke o dobri administrativni in učni praksi ter ustanoviti mreže za spodbujanje inovativnih projektov in povezav med skupnostmi. Spodbujala bo tudi 'učeča se mesta', da bodo namenjala posebno pozornost potrebam prebivalcev.

Tretji cilj: Ustanoviti mrežo 20 učečih se mest v Evropi.

4. Podpora

Praktično podporo bodo dobili vsi, ki se bodo učili. Učenje, tako kot vsaka druga spretnost, zahteva načrtovanje, pomoč in posebne pripomočke. Takšno pomoč bodo lahko učeči se dobili z mentorstvom po odprtem telefonu, specializiranih ustanovah in z administrativno podporo.

Izboljšani modeli svetovanja bodo postali pomembnejši od usposobljenih profesionalcev. Potreben je nov poklic, svetovalec za izobraževanje, ki bi se ukvarjal z individualnimi učnimi potrebami ljudi vseh starosti.

Četrti cilj: Praktične strategije, ki bi pod vodstvom poklicnih svetovalcev izobraževanja v posamezni državi omogočile vpeljavo 'osebnih načrtov izobraževanja' in 'izobraževalnih potnih listov' vsaj za 50 odstotkov odraslih.

5. Spretnosti, vrednote in usposobljenost

Vse izobraževalne ustanove naj bi podpirale enakopraven razvoj temeljnih spretnosti, vrednot in usposobljenosti ter teoretičnega znanja. Šole bi morale razvijati temeljne življenjske in osebne spretnosti, pri tem pa uporabljati teoretično znanje kot sredstvo in ne kot cilj. Še posebno v svetu dela, kjer se zahteva nenehno spopolnjevanje usposobljenosti, je pomembno, da se posameznik zaveda svojih neomejenih možnosti.

Peti cilj: 80 odstotkov izobraževalnih ustanov v Evropi bo udeležencem posredovalo seznam spretnosti.

6. Raziskovanje in razvoj

Očitna je velika potreba po novem gradivu za vseživljenjsko učenje, novih, k učencu usmerjenih strategijah, novih raziskavah in novem usposabljanju. To bi lahko zagotovili

z ustanovitvijo Evropske fakultete vseživljenjskega učenja, ki bi bila povezana s podobnimi mednarodnimi ustanovami in bi sestavljala omrežje izobraževalnih in gospodarskih ustanov, ki razvijajo in raziskujejo potrebe po vseživljenjskem učenju.

Ta ustanova naj bi na podlagi analize učnih zahtev tudi spremljala razvoj učenja na državni in regionalni ravni.

Šesti cilj: Povezati najmanj 20 raziskovalnih ustanov, da bi opravljale raziskovalno delo na dogovorjenih področjih in na podlagi ugotovitev svojega dela izdajale certifikate, diplome ali potrdila o usposobljenosti.

7. Učne poti

Učenje še ne gre v korak z neslutnimi možnostmi, ki jih ponuja informacijska tehnologija. Izziv je oblikovati privlačno in za vse dostopno učno gradivo. ELLI želi uporabiti učne možnosti, ki jih ponuja internet za podporo in izpeljavo učenja v svetu. Dostopno bo tudi komercialnim izobraževalcem.

Sedmi cilj: Oblikovati mrežo, ki bi jo vodili člani ELLI in bi bila odrti za vse, ki bi se želeli učiti.

8. Dobra praksa

Številni zgledi dobre prakse v vseživljenjskem učenju bi morali biti zapisani in objavljeni. S tem bi zajeli predvsem tiste, ki dosegajo standardno kakovost za zdajšnji in prihodnji razvoj učnega procesa.

Osmi cilj: Oblikovati bazo podatkov posameznih primerov, ki dosegajo standardno kakovost, ki bi bila dostopna vsem članom.

9. Struktura

Vseživljenjsko učenje pomeni novo paradigmo v stoletju učenja. Potrebujemo razumevajoče in sprejemljive posameznike in organizacije, ki bodo pomagali uresničevati vizijo učeče se družbe. Prizadevati si moramo za skupno vizijo in strokovno podporo vseživljenjskemu učenju, omogočati kulturno menjavo in sodelovati v evropski učeči se družbi, ki je povezana z svetovno vizijo.

Deveti cilj: Ustanoviti mrežo 15 organizacij članic ELLI in strokovnjakov za vseživljenjsko učenje ter jih povezati v evropskih programih. Cilj je 2000 novih članov do leta 2000.

(Prevod članka, ki je bil objavljen v ELLI Brief, št. 12, avgusta 1996, str. 14-16; prevedla mag. Ester Možina, ACS)

Drugi o nas Slovenski center za izobraževanje odraslih Zgled, vreden posnemanja

Slovensko raziskovalno in razvojno središče za izobraževanje odraslih uživa velik strokoven ugled doma in v tujini. Ukvarja se z vprašanji neformalnega in rednega izobraževanja odraslih pa tudi z oblikami usposabljanja zaposlenih delavcev (funkcionalno izobraževanje). Trenutno je v njem (ACS) zaposleno 25 sodelavcev, večinoma raziskovalcev različnih strok, ki obvladajo več jezikov. Kot zavod, ki ga je ustanovila država, predstavljajo čelo fronte preučevanja, preskušanja in spreminjanja izobraževanja odraslih v Sloveniji (npr. demokratizacija izobraževanja odraslih, izobraževanje za 21. stoletje, izobraževanje nezaposlenih, poklicno in strokovno izobraževanje odraslih, uporaba medijev, potrebe po izobraževanju). Poleg države ga podpirajo različne institucije doma in v tujini, tako da je financiran iz različnih virov (PHARE, Soros ipd.).

Delovno področje centra je tudi izobraževanje odraslih v Evropi in na drugih celinah, povezovanje raziskovalcev in vzdrževanje mednarodnih stikov na tem področju. Center je na svetovni konferenci raziskovalcev izobraževanja odraslih leta 1994 v Montrealu, na povabilo Unescovega izobraževalnega centra iz Hamburga, zastopal srednjevzhodno Evropo. Direktor centra dr. Zoran Jelenc je na tej konferenci predaval o smereh razvoja izobraževanja odraslih v državah na tem območju. V svojem prispevku je dr. Z. Jelenc naštel družbene in organizacijske okoliščine, vsebinske, strokovne, gromotne možnosti za to izobraževanje in predlagal oblike nadaljnjega sodelovanja.

ACS tesno sodeluje z Evropskim združenjem za raziskovanje izobraževanja odraslih (ESREA), saj je središče tega združenja za srednjevzhodno Evropo. Leta 1995 je bilo v Ljubljani srečanje zastopnikov baltskih in srednjevzhodnoevropskih dežel, ki sta se ga udeležila tudi dr. Soos Pal in tajnik združenja Harangi Laszlo. Na srečanju so se dogovorili, da bo ACS prevzel vlogo informacijskega in dokumentacijskega središča za omenjene dežele, RINDOCRAE (Regional Information and Documentation Centre for Research on Adult Education). Slovensko ministrstvo za šolstvo in šport je podprlo izdajo posebnega informacijskega biltena z novicami in strokovnimi prispevki o izobraževanju odraslih v baltskih in srednjevzhodnoevropskih deželah z začasnim naslovom: Menjava izkušenj v raziskovanju izobraževanja odraslih.

Center je zaprosil za sodelovanje združenja v teh deželah, med temi tudi Zvezo madžarskih ljudskih visokih šol (Magyar Nepfiskolai Tarsasag), za prispevke o

